

Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

BJA.082.25.2023/14

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

2023

FUNDACJA
REFOCUS
MEDIA LABS

I. Ocena działalności Instytucji obowiązanej w zakresie objętym kontrolą.

Kontrolą objęto wykonywanie przez Fundację ReFOCUS Media Labs (dalej: Fundacja lub Instytucja obowiązana¹), jako instytucję obowiązaną, w myśl przepisów ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu² (dalej: PPP), obowiązków w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, w okresie od 1 stycznia 2020 r. do dnia rozpoczęcia kontroli.

Działalność Fundacji w ww. zakresie, po uwzględnieniu charakteru, rodzaju i rozmiaru prowadzonej działalności oraz skutków podejmowanych działań lub stwierdzonych zaniechań, ocenia się **pozytywnie z zastrzeżeniami**³.

II. Opis ustaleń kontroli.

W kontrolowanym okresie Zarząd Fundacji liczył 2 osoby. Fundacja nie prowadziła działalności gospodarczej, nie zatrudniała pracowników, nie wypłacała nagród premii i innych świadczeń, a także nie nabywała obligacji, udziałów, akcji ani nieruchomości i innych środków trwałych. W jej działalność byli zaangażowani zleceniobiorcy i członkowie Zarządu.

W kontrolowanym okresie Fundacja przeprowadziła dziesięć powiązanych ze sobą operacji, dokonując w ich wyniku płatności w gotówce, o wartości przekraczającej równowartość 10 000,000 EUR. Tym samym stała się ona instytucją obowiązaną, w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 21 PPP.

Fundacja spełniła obowiązki, wynikające z art. 6, art. 8, art. 34 ust. 1 pkt 1, pkt 2 lit. a i lit. b, pkt 3, pkt 4, art. 37 ust 1, art. 39 ust. 1, art. 49 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy PPP, jak również częściowo zrealizowała obowiązki, wynikające z:

- art. 7 ustawy PPP – Fundacja nie wskazała spośród członków Zarządu osoby odpowiedzialnej za wdrażanie obowiązków określonych w ustawie. Także nie wskazała pracownika, zajmującego kierownicze stanowisko, odpowiedzialnego za zapewnienie zgodności działalności instytucji obowiązanej oraz jej pracowników z przepisami ustawy PPP. Zarząd Fundacji na stanowisko Osoby do spraw Złożeń Naruszeń Przepisów z Zakresu Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy i Finansowaniu Terroryzmu powołał osobę nie będącą członkiem Zarządu;
- art. 27 ust. 1 ustawy PPP – Fundacja nie przeprowadziła identyfikacji ryzyka, związanego z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu, w odniesieniu do prowadzonej działalności;
- art. 33 ust. 2 ustawy PPP – Fundacja rozpoznawała ryzyko prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu, związane z konkretnym i indywidualnym stosunkiem gospodarczym instytucji obowiązanej z klientem, jednak nie przeprowadzała oceny poziomu rozpoznanego ryzyka;
- art. 34 ust. 3 ustawy PPP – Fundacja nie dokumentowała zastosowanych środków bezpieczeństwa finansowego oraz wyników bieżącej analizy przeprowadzonej transakcji;
- art. 46 ust. 1 ustawy PPP – w tym przypadku instytucja obowiązana nie zastosowała wskazanych w art. 46 ustawy PPP środków bezpieczeństwa finansowego, co świadczy o niedopełnieniu wynikającego z niego obowiązku;
- art. 49 ust. 1 pkt 1 ustawy PPP – Fundacja nie przechowywała kopii dokumentów, potwierdzających tożsamość beneficjentów rzeczywistych;
- art. 50 ustawy PPP – wprowadzona w Fundacji Wewnętrzna procedura instytucji obowiązanej nie zawierała wszystkich, wymaganych elementów, tj.:
 - o zasad rozpoznawania i oceny ryzyka prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu związanego z danymi stosunkami gospodarczymi lub transakcją okazjonalną, ani zasad przeprowadzania weryfikacji uprzednio dokonanej oceny ryzyka (art. 50 ust. 2 pkt 2 ustawy PPP);
 - o zasad przechowywania dokumentów oraz informacji (art. 50 ust. 2 pkt 5 ustawy PPP);
 - o zasad przekazywania Generalnemu Inspektorowi informacji, o których mowa w art. 72 ww. ustawy, w tym informacji o transakcjach (art. 50 ust. 2 pkt 6 ustawy PPP);

¹ ul. Ludwika Waryńskiego 9/36, 00-655 Warszawa, numer REGON 382722190, numer KRS: 0000772575.

² T.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1124.

³ BKA stosuje następujące kryteria oceny: 1) ocena pozytywna – instytucja obowiązana prawidłowo realizowała obowiązki, wynikające z przepisów ustawy PPP; 2) ocena pozytywna z uchybieniami/zastrzeżeniami – instytucja obowiązana co do zasady prawidłowo realizowała obowiązki, wynikające z przepisów ustawy PPP, jednak stwierdzono obszary wymagające poprawy; 3) ocena pozytywna z nieprawidłowościami – instytucja obowiązana co do zasady realizowała obowiązki, wynikające z przepisów ustawy PPP, przy czym stwierdzono przypadki ich niedopełnienia; 4) ocena negatywna – instytucja obowiązana nie realizowała obowiązków, wynikających z przepisów ustawy PPP.

- zasad upowszechniania wśród pracowników wiedzy z zakresu przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, zasad zgłaszania przez pracowników rzeczywistych lub potencjalnych naruszeń przepisów z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, a także zasad kontroli wewnętrznej lub nadzoru zgodności działalności instytucji obowiązanej z przepisami o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu oraz zasadami postępowania, określonymi w wewnętrznej procedurze (art. 50 ust. 2 pkt 7, pkt 8 i pkt 9 ustawy PPP);
 - zasad odnotowywania rozbieżności między informacjami zgromadzonymi w Centralnym Rejestrze Beneficjentów Rzeczywistych a informacjami o beneficjentach rzeczywistych klienta ustalonymi w związku ze stosowaniem ustawy (art. 50 ust. 2 pkt 10 ustawy PPP);
 - zasad dokumentowania utrudnień stwierdzonych w związku z weryfikacją tożsamości beneficjenta rzeczywistego oraz czynności podejmowanych w związku z identyfikacją, jako beneficjenta rzeczywistego osoby fizycznej zajmującej wyższe stanowisko kierownicze (art. 50 ust. 2 pkt 11 ustawy PPP);
- art. 52 ust. 1 ustawy PPP - Fundacja nie zapewniła osobom wykonującym obowiązki, związane z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, udziału w programach szkoleniowych, dotyczących realizacji tych obowiązków, uwzględniających zagadnienia związane z ochroną danych osobowych.

Fundacja opracowała i wdrożyła procedury anonimowego zgłaszania przez pracowników lub inne osoby wykonujące czynności na jej rzecz, rzeczywistych lub potencjalnych naruszeń przepisów z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, co było zgodne z art. 53 ust. 1 ustawy PPP. Stwierdzono ponadto, że Instytucja obowiązana nie przekazała Generalnemu Inspektorowi Kontroli Finansowej informacji o transakcji gotówkowej, której wartość przekroczyła 15 000,00 EUR, po upływie terminu, o którym mowa w art. 72 ust. 1 ustawy PPP.

III. Zalecenia pokontrolne, ze wskazaniem sposobu i terminu usunięcia ustalonych nieprawidłowości.

Biorąc pod uwagę ustalenia, uwagi i oceny zawarte w *Protokole z kontroli* z 10 stycznia 2024 r. oraz w niniejszym *Wystąpieniu pokontrolnym*, działając na podstawie art. 142 ust. 3 pkt 3 ustawy PPP, w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości Minister Spraw Zagranicznych zaleca:

1. wyznaczyć spośród członków Zarządu osobę odpowiedzialną za wdrażanie obowiązków określonych w ustawie PPP;
2. wyznaczyć pracownika, zajmującego kierownicze stanowisko, odpowiedzialnego za zapewnienie zgodności działalności instytucji obowiązanej oraz jej pracowników z przepisami ustawy PPP;
3. sporządzić analizę ryzyka, uwzględniającą czynniki wymienione w art. 27 ust. 1 ustawy PPP, w tym czynniki, dotyczące państw lub obszarów geograficznych oraz zawierającą całościową ocenę ryzyka końcowego (art. 27 ust. 1 ustawy PPP);
4. przy rozpoznaniu ryzyka prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu, związanego z konkretnym i indywidualnym stosunkiem gospodarczym, przeprowadzać całościową ocenę poziomu ryzyka końcowego, uwzględniając w sporządzanej na tę okoliczność dokumentacji czynniki ryzyka wymienione w art. 33 ust. 2 ustawy PPP, w tym czynniki, dotyczące państw lub obszarów geograficznych oraz oceny wysokości poszczególnych, zidentyfikowanych ryzyk (art. 33 ust. 2 ustawy PPP);
5. przechowywać kopie dokumentów, potwierdzających tożsamość beneficjentów rzeczywistych (art. 49 ust. 1 pkt 1 ustawy PPP);
6. uzupełnić *Wewnętrzną procedurę instytucji obowiązanej* o:
 - a) zasady rozpoznawania i oceny ryzyka prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu związanego z danymi stosunkami gospodarczymi lub transakcją okazjonalną oraz zasady przeprowadzania weryfikacji uprzednio dokonanej oceny ryzyka (art. 50 ust. 2 pkt 2 ustawy PPP);
 - b) zasady przechowywania dokumentów oraz informacji (art. 50 ust. 2 pkt 5 ustawy PPP);
 - c) zasady przekazywania Generalnemu Inspektorowi informacji, o których mowa w art. 72 ww. ustawy, w tym informacji o transakcjach (art. 50 ust. 2 pkt 6 ustawy PPP);
 - d) zasady odnotowywania rozbieżności między informacjami zgromadzonymi w Centralnym Rejestrze Beneficjentów Rzeczywistych a informacjami o beneficjentach

- rzeczywistych klienta ustalonymi w związku ze stosowaniem ustawy (art. 50 ust. 2 pkt 10 ustawy PPP);
- zasady dokumentowania utrudnień stwierdzonych w związku z weryfikacją tożsamości beneficjenta rzeczywistego oraz czynności podejmowanych w związku z identyfikacją, jako beneficjenta rzeczywistego osoby fizycznej zajmującej wyższe stanowisko kierownicze (art. 50 ust. 2 pkt 11 ustawy PPP);
7. w przypadku zatrudnienia w Fundacji pracowników uzupełnić *Wewnętrzną procedurę instytucji obowiązanej* o zasady:
- a. upowszechniania wśród pracowników wiedzy z zakresu przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (art. 50 ust. 2 pkt 7 ustawy PPP);
 - b. zgłaszania przez pracowników rzeczywistych lub potencjalnych naruszeń przepisów z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (art. 50 ust. 2 pkt 8 ustawy PPP);
 - c. zasady kontroli wewnętrznej lub nadzoru zgodności działalności instytucji obowiązanej z przepisami o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu oraz zasadami postępowania, określonymi w wewnętrznej procedurze (art. 50 ust. 2 pkt 9 ustawy PPP);
8. terminowo przekazywać Generalnemu Inspektorowi Kontroli Finansowe informacje o transakcjach gotówkowych, których wartość przekroczyła 15 000,00 EUR (art. 72 ust. 1 ustawy PPP).

Zgodnie z art. 142 ust. 4, w związku z art. 130 ust. 2 pkt 3 ustawy PPP w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego *Wystąpienia pokontrolnego* Fundacja ma obowiązek poinformowania Ministra Spraw Zagranicznych o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych lub o stanie ich realizacji, wraz ze wskazaniem ostatecznego terminu ich wykonania.

Radostaw Sikorski

Minister Spraw Zagranicznych

Warszawa, 28 lutego 2024 r.